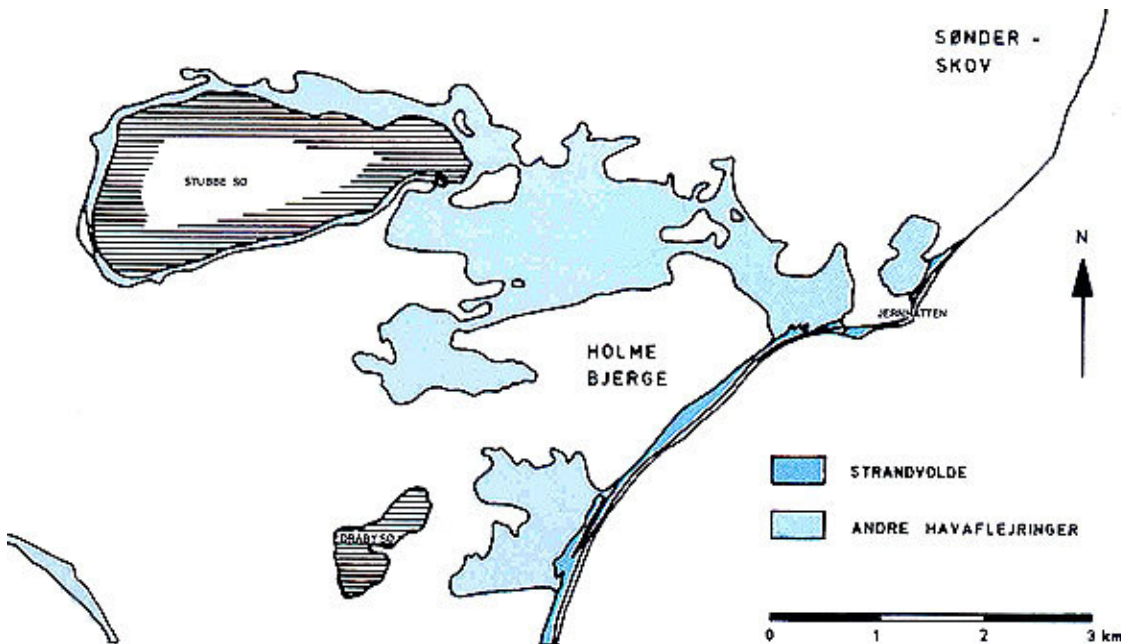

Kysten fra Sønderskov til Blushøj

Landskabsformerne på den sydlige del af Djursland er især præget af processerne efter istiden. Da Weichsel Istiden sluttede for 11.500 år siden fulgte en periode på hen ved 3.000 år hvor det Danmark vi kender i dag havde et helt anderledes kystforløb. Det skyldes en vekselvirkning mellem ændringer i landoverfladens og havniveauets beliggenhed.

Lige efter ismassernes forsvinden i Danmark var der endnu bundet så meget vand i iskappen over Nordamerika og det nordligste Skandinavien, at Danmark var landfast med Storbritannien og Skåne. Landområdet hævede sig, da ispreset forsvandt. I takt med at isen omsider smeltede helt væk steg det generelle havniveau med adskillige meter.

Stenalderhavet havde sin maksimale udbredelse for godt 7.000 til 8.000 år siden. I dette tidsrum forvandlede landet til et ø-rige. På den østlige del af Djursland snoede kystlinjen sig rundt om store halvøer og ind langs brede, dybt indskårne fjorde. Stenalderhavets bølger eroderede klinter, hvor bakkelandet i næs og halvøer dannede fremspringende partier på kystlinjen. Den fortsatte landhævning og de medfølgende ændringer i erosion og aflejring af materialer, ændrede efterhånden dets omrids hen imod det, vi kender i dag.

Stenalderhavets udbredelse i området mellem Sønderskov nord for Jernhatten og Dråby Strand i syd. Som det fremgår af figuren var kystlinjen i stenalderen en stærkt fliget og bugtet strækning, der står i stærk kontrast til det nuværende, rette forløb. Stenalderhavets bugter og fjorde blev i takt med områdets generelle landhævning afspærret fra havet af strandvolde. Fra: Geologisk Set – Det mellemste Jylland (1994).

Stenalderhavet er opkaldt efter en lille strandsnegl

Stenalderhavets korrekte betegnelse er Littorinahavet. Aflejringer fra dette hav er opkaldt efter den lille strandsnegl *Littorina littorea*, da denne optræder meget hyppigt i de marine aflejringer. Littorina Littorea er i øvrigt vidt udbredt langs Danmarks kyster i dag.

Istidslandskabet

Istidslandskabet er som de øvrige steder på den sydlige del af Djursland præget af det Østjyske Fremstød. Fremstødet ismasser smeltede væk fra området for ca. 15.500 år siden. I området

omkring Dråby Strand ses således flere randmoræner der blev dannet i tilknytning til dette isfremstød. Umiddelbart syd for Dråby Strand har erosionen gennemskåret en iøjnefaldende randmoræne der udbreder sig i en øst-vestlig retning i landskabet. Stenalderhavet har eroderet voldsomt i randmorænen, hvorved der er blevet dannet en stejl og markant kystskrænt. Foran skrænten er der opbygget en række tydelige strandvolde.

En gammel havbugt

Syd for det før omtalte fossile kystlandskab, ses et lavt liggende område, der præges af et meget markant system af strandvolde. I stenalderhavets tid, blev lavningen bagved strandvoldssystemet omdannet til en bugt, som siden er afsnøret fra havet ved opbygningen af de mange strandvolde.